

Rondje groen

W. Andelaar

Als geen andere plaats leent Noordwijk zich voor een rondje strand en duin. Met de vuurtoren als middelpunt iets oppikken van wat de natuur te bieden heeft.

Een alledaags tafereeltje: Twee Eksters plukkend aan een doodgereden konijntje langs het fietspad. Bezig met opruimingswerkzaamheden in de natuur. In die zin zou je Eksters de gieren van deze streken kunnen noemen. Desondanks, of juist daarom, heeft de vogel bij de mens een slechte pers. Als het gesprek op de Ekster komt dan hoor je al snel; "rotbeesten"; "er zijn er veel te veel van"; "rovers" en meer van zulke opmerkingen. Wat is dat toch? Waarom staat het beest bij zovelen in zo'n slecht blaadje? Want laten we wel wezen, het boven aangehaalde tafereeltje is heel gewoon, maar hebt u weleens gezien dat een Ekster een nest met eieren uithaalde of jonge zangvogeltjes aan hun eindje hielp? Misschien fungeert de vogel een beetje als zondebok. Wij mensen reageren onze onlustgevoelens over de verarming van de natuur om ons heen op de Ekster af. Een achteruitgang waar wij zelf als mens verantwoordelijk voor zijn. De zondebok wordt nu niet meer de woestijn ingestuurd, maar is goed voor een schot hagel. Dr. Gert Baeyens, als biologe werkzaam in de Amsterdamse Waterleidingduinen, heeft de Ekster jarenlang bestudeerd. Haar conclusie is dat de beschrijving van de vogel in de jachtwet: "schadelijk wild", onverdiend is. Speciaal de gedachte dat de Ekster verantwoordelijk is voor het "uitmoorden van alle zangvogels" slaat nergens op.

Hoewel het met een aantal vogelsoorten niet goed gaat, verschillende vogels verdwijnen vrijwel ongemerkt uit onze omgeving, doen de meeste zangvogels het juist uitstekend. neem bijvoorbeeld de Nachtegaal. Nog nooit, voor zover bekend, kwamen er zoveel van deze zangers rondom het dorp tot broeden als juist de laatste jaren. Direct ten noorden van het dorp, in het eerste bosje langs het fietspad, heeft de laatste jaren een paartje gebroed. Ook in het dorp, met name langs de Prins Hendrikweg, de Koepelweg en in "Tappieshol", is in zachte voorjaarsnachten de zang te horen.

Een andere oorzaak van de "volkschaat" tegen Eksters is mogelijk gelegen in het feit dat alle roofvogels, voor het gemak rekent men kraaiachtigen daar ook maar bij, als voedselconcurrent van de mens worden gezien. Roofvo-

gels pakken weleens een jonge Fazant of een jong konijn en juist dat wild had de mens voor zichzelf bestemd. Zelfs vergrijpen ze zich weleens aan onze kippen (kiekendieven) en dat kan natuurlijk niet. Dieren dienen tevreden te zijn met de kruimels van onze tafel.

Een derde reden waarom Eksters niet zo geliefd zijn kan liggen in het brutale optreden van het beest. Het zijn echte cultuurvolgers. Bouwen tot midden in het dorp hun nesten en leven voor een groot deel van de restanten van onze welvaart. Het zijn daarbij, evenals een aantal andere vogelsoorten, alleseters. Hierin ligt ook de reden dat het met deze soorten goed gaat. Dit in tegenstelling tot de zogenaamde fijnproevers, vogels met een speciaal menu. Zo is bijvoorbeeld de Grauwe Klauwier als broedvogel uit onze duinen verdwenen. Zeer waarschijnlijk door het vrijwel ontbreken van grote insecten die de vogel als voedsel dienen. Al die Meien Junikevers, al die hagedissen zijn uit de duinen verdwenen.

Terug naar de Ekster. De vogel is het waard wat positiever benaderd te worden. Zwart-witdenken, hoe vreemd het ook mag klinken bij een vogels met dit verenpatroon is niet op zijn plaats.

